

50 anys de gegants al Prat

DEL 21 DE MAIG AL 26 DE JUNY DEL 2004

DISSENY

Anybal Castillo

DIBUIXOS

Anna Campí

AUDIOVISUAL

Fermí Marimón, Frederic Comas

FOTOGRAFIES

Anna Boyé, Carles Juscafresa, Miquel Montaner, Joan Sanahuja,

Jordi Díez, José Lombardo, Santos Cuesta, Gerard Giménez,

Colla Gegantera, Arxiu municipal

ORGANITZACIÓ

Ajuntament del Prat, Colla Gegantera del Prat

Els gegants de lloguer

FESTA MAJOR, ANYS QUARANTA

FESTA MAJOR, ANYS QUARANTA

Les primeres actuacions documentades de gegants, al Prat, van tenir lloc cap al 1925. Durant els primers anys, el Prat no tenia gegants propis i s'havien de llogar. Es feien sortides per la Festa Major i per la processó de Corpus.

La sortida de la Festa Major era més llarga i recorria tot el poble. En aquests anys s'establí el costum, en determinades cases, d'obsequiar els portadors amb galletes i vi, des d'aquell moment es convertiren en parades fixes.

La processó de Corpus era més curta i seguia el recorregut tradicional: sortia de l'església, baixava per l'aune Casanovas, continuava pel carrer Santiago Rusiñol (conegut com a carrer de la Processó) i tornava cap a l'església per Ferran Puig.

Aquesta colla es va consolidar durant els anys quaranta i van començar a tenir prestigi dins del món geganter.

Aquesta colla es va consolidar durant els anys quaranta i van començar a tenir prestigi dins del món geganter.

Durant anys, fins al 1980, l'Ajuntament pagava als portadors dels gegants i dels capgrossos, més als primers, per la dificultat que tenia la seva feina.

També contractava els músics que acompanyaven la comitiva que, sovint, eren una banda, tot i que en les primeres sortides i en moments de crisi només hi havia dos o tres músics.

IL·LUSTRACIÓ: ÀNGEL GARCÍA (1967)

El Ingenio i Casa Paquita

FACTURA DEL LLOGUER DELS GEGANTS (1926)

CAPGROSSOS DE LLOGUER DE LA CASA PAQUITA

PORTADA DEL CATÀLEG D'EL INGENIO

DESPESES DELS PORTANTS (1926)

Fins a l'any 1954, els gegants i els capgrossos es llogaven en cases especialitzades de Barcelona. Una de les més conegudes era la sastreria teatral **Casa Paquita**. Aquesta casa proveïa de tot el que calia per fer una bona desfilada.

Una altra casa important era **El Ingenio**, que va ser l'encarregada de la construcció dels primers gegants i capgrossos del Prat. L'Ajuntament en pagava el lloguer i el transport, així com l'allotjament i les dietes del portants i dels músics.

‘ ‘ EL INGENIO ‘ ‘

as de Enano (Cabezudos)
cartón piedra, clase muy resistente, propios para Proce-
Cabalgatas, Festivales, etc., etc. Venta y Alquiler.

lo núm. 1
a 70 cms.
77 pesetas

Modelo núm. 2
Altura 70 cms.
Uno, 77 pesetas

im. 3
ms.
etas

Modelo núm. 4
Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo núm. 21
Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

— 26 —

‘ ‘ EL INGENIO ‘ ‘

Modelo 6, Altura 70 cms.
Uno, 67 pesetas

Modelo 7, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 8, Altura 70 cms.
Uno, 67 pesetas

Modelo 9, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 10, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 11, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 12, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 13, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

Modelo 14, Altura 60 cms.
Uno, 55 pesetas

— 27 —

‘ ‘ EL INGENIO ‘ ‘

Mod. núm. 22
Altura 60 cms.
Uno, 55 pias.

Mod. núm. 23
Altura 85 cms.
Uno, 70 pias.

Mod. núm. 24
Altura 85 cms.
Uno, 70 pias.

Mod. núm. 25
Altura 60 cms.
Uno, 55 pias.

Mod. núm. 26
Altura 70 cms.
Uno, 67 pias.

Mod. núm. 27
Altura 85 cms.
Uno, 70 pias.

— 28 —

NUESTROS GIGANTES Y CABEZUDOS

Setembre de 1954.
Arriben els Reis

L'any 1954 l'Ajuntament va encarregar a la casa **El Ingenio** una parella de gegants i sis capgrossos. Es va triar el model de gegants anomenat Reis Catòlics i van costar 14.000 pessetes (84,14€). Els Reis van ser batejats amb el nom de Rotllà i Griselda.

Pel que fa als capgrossos, eren una barreja de les figures que tenien més èxit amb unes altres de temàtica local. Els de temàtica local eren el nas de carxofa, el cap de meló i el basc, que simbolitzaven la pagesia i la indústria (els primers treballadors de La Papeñera van venir del País Basc), i la resta eren un dimoni, un negre i un Grouxo Marx. En total van costar 2.075 pessetes (12,47€).

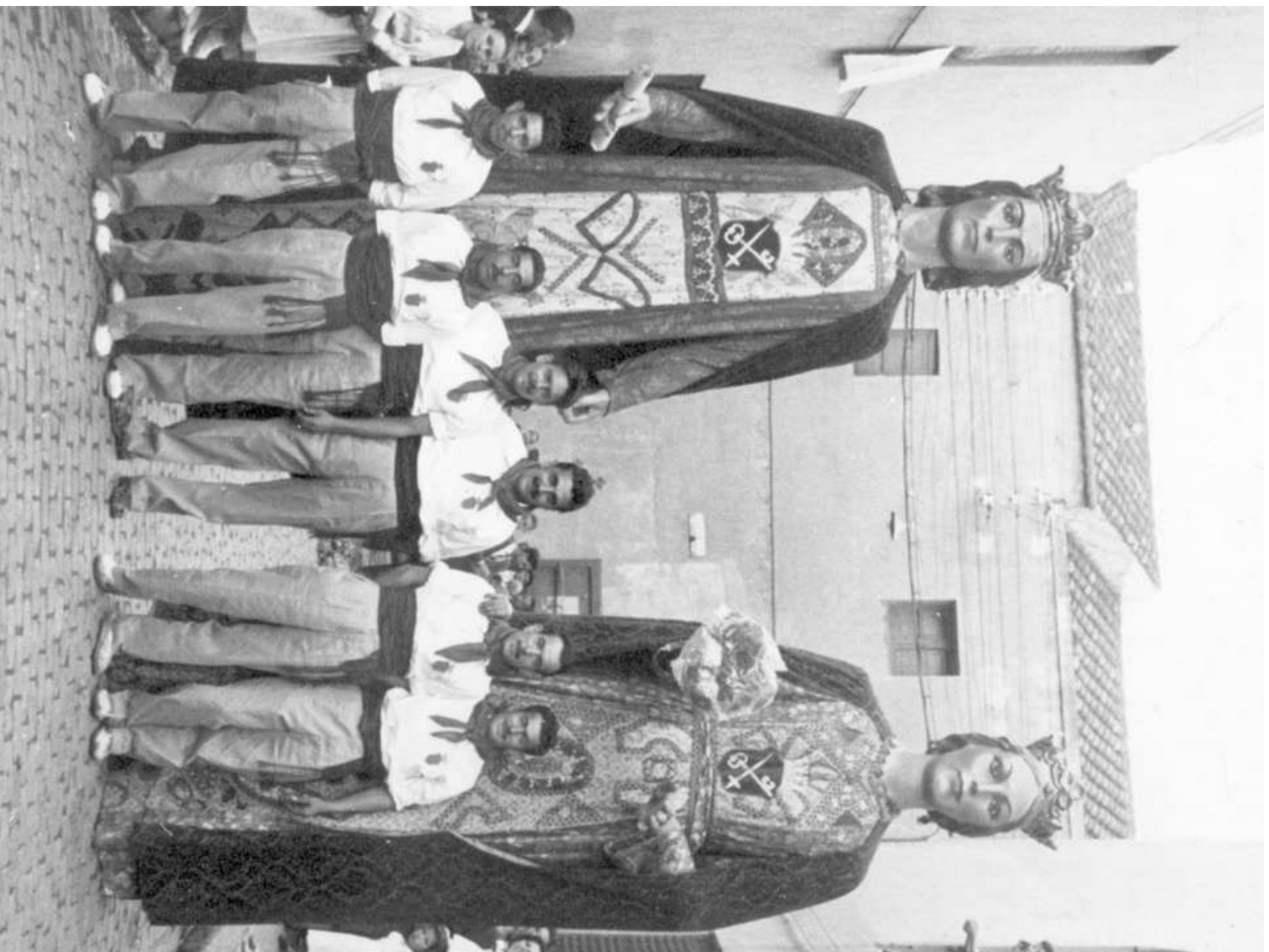
Les primeres sortides

Els gegants i capgrossos van ser batejats i presentats en societat durant la Festa Major del 1954.

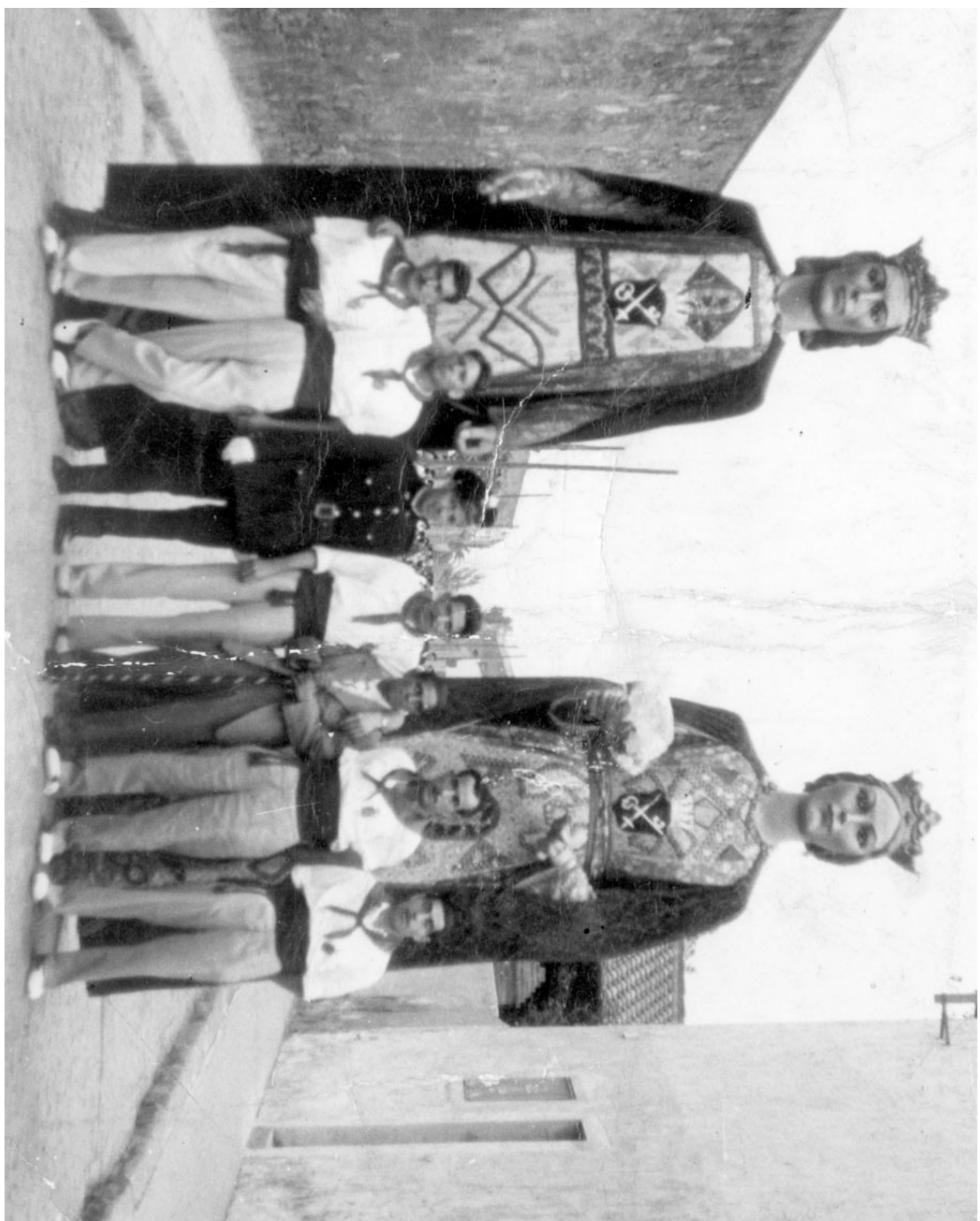
La benedicció va tenir lloc el matí del dia 27 de setembre. Amb motiu de l'acte, es fa fer un aplec de gegants al qual van assistir els gegants de Molins de Rei, de l'Hospitalet de Llobregat, de la Casa de la Caritat i una parella de gegants de Barcelona.

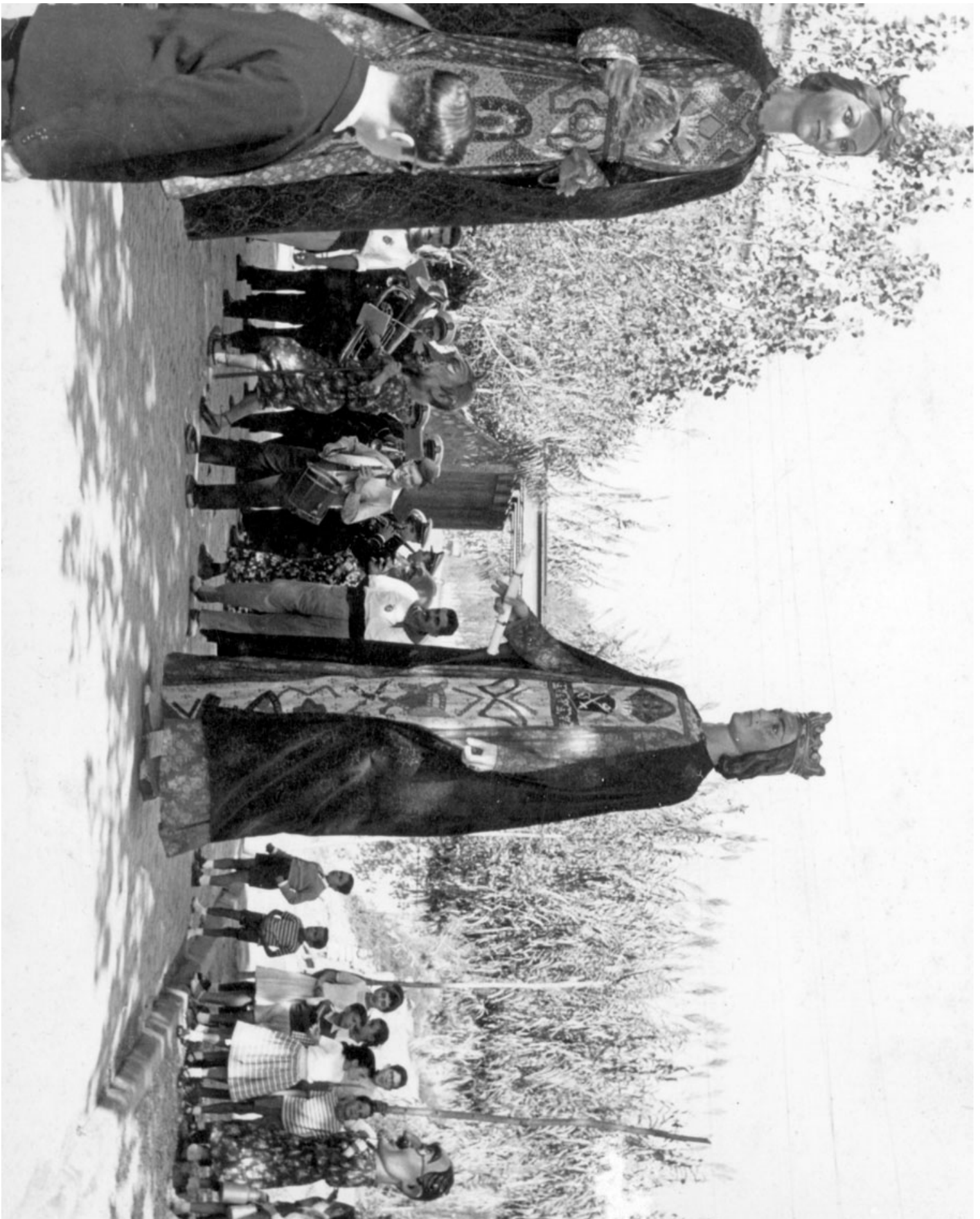
Els primers portants van ser: Cinto Borrasca, El Farsu, Sadurní Montané, Miquel Montané, Francisco Rodés, El Roure i José Drago.

La ruta de la cercavila va començar davant de l'Ajuntament i va continuar pels carrers J aume Casanovas, Santiaño Rusiñol, Ferran Puig, Ignasi Iglecias, Centre, plaça Espanya, Flaquer i avinguda Anselm Clavé.

A totes les festes

Al començament, els gegants només actuaven per la Festa Major i per la processó de Corpus. Tampoc no sortien fora del Prat. Fins al 1984 no van sortir de manera regular a diferents pobles i ciutats de Catalunya, en actuacions d'intercanvi.

Els geganteros no cobren per les sortides que fan a altres llocs, però els amfitrions estan obligats a tomar-los la visita.

Ara, participen en tots els actes festius del Prat i acompanyen, cada any, la comitiva pratenca que visita Garrovillas.

L'any 1992 es va constituir oficialment l'**Associació Geganteria Recreativa El Prat**, que s'encarrega de dur a terme l'activitat geganter a la nostra ciutat.

GARROVILLAS 2002

CIUTAT GIGANTERA 2002. SANT CARLES DE LA RÀPITA

FESTA MAJOR, 2003

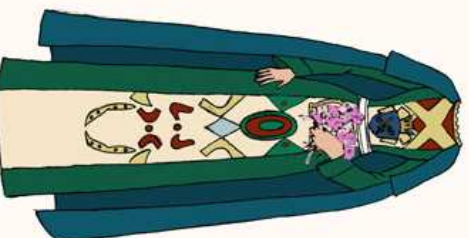
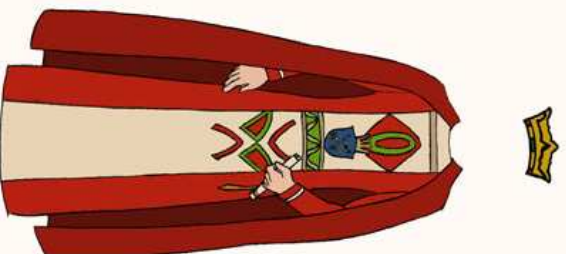

XVI FIRA AVÍCOLA, DESEMBRE 2003

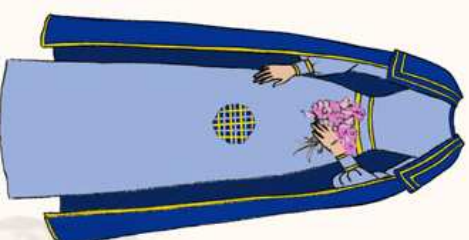

i construcció l'any 1954, fets de cartó pedra amb són de cartó i visseria amb galons i rodats al pit. La Griselda, verd. mà i ella, un ram de flors, i anava guarnida amb

L'any 1982, el Rollà i la Griselda van estrenar vestits. Ell portava una túnica ratllada, amb ratlles verticals vermelles i blanques, i anava cobert amb una capa granat. Mantenia en una de les mans, el pergamí que havia portat des del començament i portava una llarga cadena amb un penjoll sobre el pit. La Griselda anava vestida de blau, amb una túnica llisa, amb uns petits ribets daurats, i coberta amb una capa blava més fosca. A la mà, un ram de flors.

L'any 1991, els reis van ser restaurats i se'ls va canviar la roba. Per al Rollà es mantenen els tons granatosos i per a la Griselda, els blaus. La túnica ratllada del Rollà és substituïda per una tela vellutada amb motius florals i brodats daurats. La d'ella, més discreta, té una textura setinada i juga amb uns discrets elements geomètrics d'un blau més clar. Continuen portant el pergamí i les flors.

Els pagesos, construïts seva feina. El Pere portava una armilla negra, un llum, subjectat amb un panalló li penjà un moc. Porta una barretina ven flors i una camisa negra mantel·lina de tons grocs negres. Penjada al braç portava.

Gralles, majorettes i capgrossos

Els gegants són el centre de les cercaviles, però les seves desfildes guanyen en lluentor gràcies als seus acompanyants. Els més tradicionals són els capgrossos. L'any 1954, al mateix temps que els reis, es van presentar els capgrossos del Prat, barreja d'elements autòctons i de figures populars.

Després se n'hi van afegir d'altres. L'any 1980, per acompanyar els pagesos, es van comprar cinc figures noves: un català, un aragonès, un andalús, un gal·lec i un castellà. Els capgrossos, que són portats per nens, van vestits amb una túnica curta, anomenada quimono, que els deixa més mobilitat a les cames i als braços. La seva funció és apropiar-se a la gent i durant molts anys, portaven una vareta amb què perseguïen els badocs.

Durant els anys setanta, les desfildes de gegants formaven part d'una cercavila en què destacaven les majorettes, vestides amb minifaldilles i botes, que van ser molt populars en aquells anys.

La cercavila, sovint, anava guiada per una banda de música. Amb tot, els gegants ballen amb més gust al ritme de les gralles i els tambors. Després d'uns anys d'aprenentatge, el 1991 es va constituir el grup de gralles del Prat, format, exclusivament per noies, i que acompanyen totes les sortides de la colla.

Abans de la festa

Abans d'una actuació cal preparar amb cura els gegants i els gegantons.

Posar els vestits a unes figures tan grans és una feina entretinguda i cal tenir en compte els detalls més petits.

Allarg dels anys de vida del moviment geganter al Prat, les parelles de gegants han tingut la sort de caure poques vegades. Sempre s'ha anat amb molta cura: en el moment de ballar sempre hi ha dues persones que vigilen el ballador i s'encarreguen, a més, de parar les possibles caigudes.

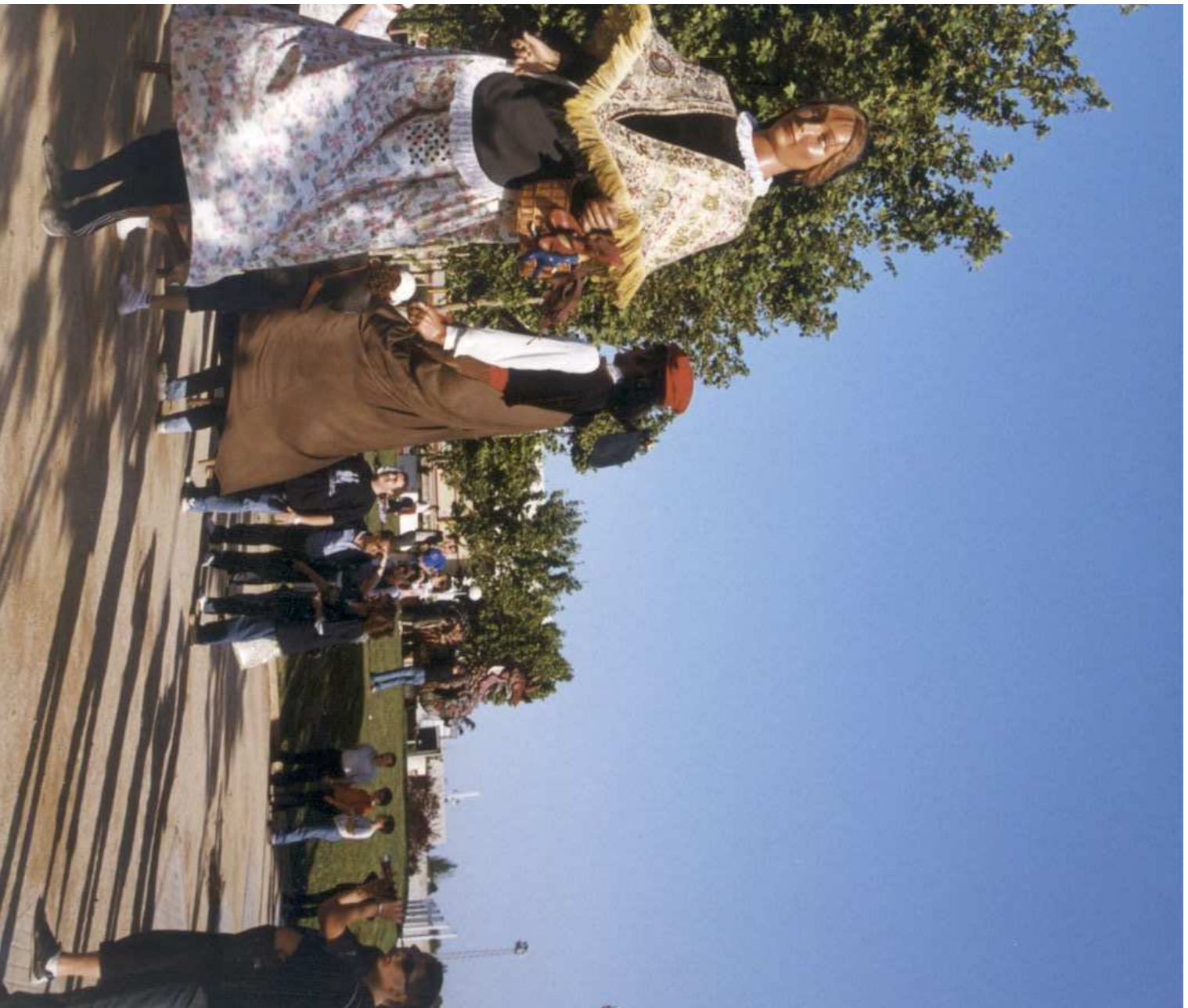
El Pere i la Paulina

L'any 1980, Joan Sanahuja va proposar a l'Ajuntament la construcció d'uns gegants representatius i singulars del Prat.

La proposta va ser acceptada i la parella de gegants triada, un pagès i una pagesa, va ser presentada oficialment durant la VII Fira Avícola, els dies 13 i 14 de desembre d'aquell any.

Els gegants es van encarregar a l'empresa **El Ingenio**, que ja havia construït el Rodillà i la Griselda l'any 1954. Van costar 378.500 pessetes (2.274€).

Els nous gegants van ser batejats amb el nom de Pere i Paulina, en homenatge als patrons de la ciutat, Sant Pere i Sant Pau.

Joan Sanahuja

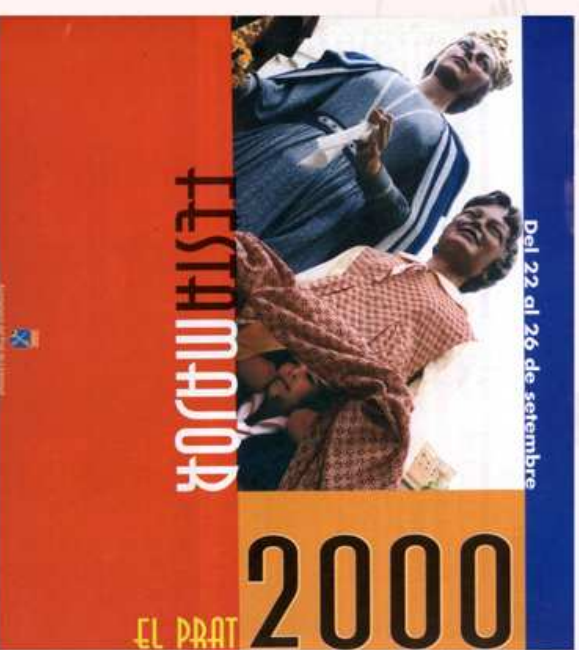

Joan Sanahuja ha estat relacionat, des de molt jove, amb el món geganter.

L'any 1953 portava gegants de Barcelona i estava relacionat amb la prestigiosa Sastreia Teatral Casa Paquita. Per aquelles dates, Sanahuja va conèixer els geganters del Prat i s'hi va avenir. Des d'aleshores ha estat un dels impulsors més importants del grup i un dels promotors que es constituís l'Associació.

Des dels anys seixanta va ser cap de colla. I, també, el primer president de l'entitat, constituïda el 1992.

L'any 1994 l'Ajuntament encarregà un gegantó amb la seva fesomia, que va ser batejat amb el nom de Joanel.

Els programes de Festa

Els gegants són una de les imatges més populars de la ciutat i sovint s'utilitzen com a element festiu en publicacions locals, en especial en els programes de Festa Major.

Els gegantons

Joanet
Alçada 2,50 m, pes 24-25 kg.
Presentació: 1994.
Colla Geganterera

Pau
Alçada 2,62 m, pes 17 kg.
Colla Geganterera

Carneta
Alçada 2,58 m, pes 28 kg.
Presentació: 1996.
Escola Mare de Déu del Carme

Sisquet
Alçada 2,60 m, pes 28 kg.
Presentació: 1997.
Escola Mare de Déu del Carme

Carles
Alçada 1,90 m, pes 12 kg.
Presentació: 1999.
IES Charles Darwin

Sara
Alçada 1,90 m, pes 12 kg.
Presentació: 1999.
IES Charles Darwin

Jonquina
Alçada 2,16 m, pes 17 kg.
IES Charles Darwin

Estany
Alçada 2,50 m, pes 20 kg.
Presentació: 1999.
IES Estany de la Ricarda

Ricarda
Alçada 2,50 m, pes 20 kg.
Presentació: 1999.
IES Estany de la Ricarda

Sadali
Alçada 2,10 m, pes 25 kg.
Presentació: 2004.
IES Salvador Dalí

Iridalb
Alçada 2 m, pes 27 kg.
Presentació: 2004.
IES Baldini Guitera

Trueta
Alçada 2,65 m, pes 20 kg.
Presentació: 2004.
IES Dr. Trueta

Cosme
Alçada 2,65 m, pes 21 kg.
Presentació: 2004.
IES Dr. Trueta